

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

13 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Nadejda Toma, Anatolie Țurcan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău Călugăreanu Vitalie, avocatul Șontea Daniel în numele inculpatului și de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017, în cauza penală în privința lui

*Macovei Vladislav XXXXX, născut la
XXXXXX, originar XXXXX și domiciliat în
XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

1. 28.12.2016-02.03.2017 (prima instanță)

2. 21.04.2017 - 27.06.2017 (instanța de apel)

3. 30.08.2017-13.12.2017 (instanța de recurs)

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 02 martie 2017, Macovei Vladislav a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an.

Conform art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoare pe un termen de probă de 2 ani, dacă în termenul de probă nu va săvârși o nouă infracțiune.

2. Pentru a se pronunța în sensul enunțat, instanța de fond prin sentință a constatat că Macovei Vladislav, la data de 19 septembrie 2016, aproximativ la ora 00.10, aflându-se în stare trează, cu permis de conducere valabil categoriei mijlocului de transport pe care-l ghida, se deplasa cu automobilul personal de model „Ford Mondeo” cu numere de înregistrare C RJ 316 pe str. Socoleni din direcția str. Calea Orheiului spre str. Doina, mun. Chișinău, iar în timpul deplasării, ajungând la intersecția străzilor Socoleni și Ceucari, nu a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizau condițiile rutiere, existența unor obstacole pe sectoarele drumului, intensitatea și nivelul de organizare al traficului rutier, de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație și a modalității de conducere a

vehiculului, prin ce a încălcat cerințele art. 22 din Legea nr 131-XVI din 07.06.2007, privind siguranța traficului rutier, care în alin. (4) stipulează, că: „Participanții la trafic sunt obligați să manifeste un comportament care să asigure fluența și siguranța traficului, să nu pericliteze siguranța unor alți participanți la trafic”, nu a apreciat corect situația reală pe carosabilul pe care se afla vehiculul la momentul respectiv, ignorând cerințele punctului 11 lit. f) al Regulamentului Circulației Rutiere, conform căruia „Conducătorul de vehicul, este obligat, la trecerile pentru pietoni cu circulația neregulată să cedeze trecerea pietonilor aflați în traversarea drumului pe partea carosabilului în direcția de mers a vehiculului”, prin ce a încălcat prevederile pct. 45 alin. 1), 2) al Regulamentului Circulației Rutiere, care prevedea că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere ce i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, d) situația rutieră. 2) în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului; la fel, a încălcat și pct. 3 Capitolul 1 Dispoziții Generale al Regulamentului Circulației Rutiere care stipulează că participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră, semnalele și indicațiile agentului de circulație, condițiile tehnice ale Regulamentului și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului, precum și să nu creeze neîntemeiat obstacole circulației care ar depăși pe acele care sunt provocate de circumstanțe iminente dar, continuând deplasarea, ca urmare a comis tamponarea pietonului Evghenii Vilijencov, care traversa partea carosabilă a str. Socoleni, din stânga spre dreapta relativ deplasării automobilului, la trecerea de pietoni.

În rezultatul accidentului rutier, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2941/D din 07 decembrie 2016, lui Vilijencov Evghenii, i-au fost cauzate vătămări corporale sub formă de traumă cranio-cerebral închisă manifestată prin contuzie cerebrală; fractura peretelui temporal pe stânga cu afectarea ambelor lamele; hematom epidural pe stânga; hemomastoidită pe stânga, plaga în regiunea frontală, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare gravă.

3. Nefiind de acord cu sentința, acuzatorul de stat Ciobanu V. a declarat apel, prin care a solicitat casarea integrală a încheierii Judecătoriei mun. Chișinău, sediul Râșcani din 02 martie 2017 pe cauza penală de învinuire a lui Macovei Vladislav, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care să fie admisă solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare cu dispunerea încasării din contul inculpatului în beneficiul statului, cu titlu de cheltuieli judiciare suma de 84 lei pentru efectuarea expertizei medico-legale în privința părții vătămate Vilijencov Evghenii.

În motivarea cererii de apel acuzatorul de stat Ciobanu V. a invocat că efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o; ca urmare, cheltuielile judiciare sânt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea

infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infracțorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli; de asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

Stabilindu-se vinovăția inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni, acestuia îi revine obligația de a plăti statului toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare.

3.1. Nefiind de acord cu sentința, avocatul Daniel Șontea în numele inculpatului și inculpatul au declarat apeluri solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri conform ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care să-i fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite inculpatului pe o perioadă de probațiune de 1 an, fără privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport.

În motivarea apelurilor apelanții au invocat că potrivit circumstanțelor cauzei, stabilite de instanța de fond, inculpatul a recunoscut vina pe deplin, se căiește sincer de cele comise, a reparat benevol paguba pricinuită părții vătămate, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru.

La fel, potrivit caracteristicii eliberate lui Macovei Vladislav de ofițerul superior de sector al SP-8, IP Rîșcani DP mun. Chișinău, se reține că inculpatul se caracterizează pozitiv la locul de trai, nu face abuz de alcool și nu admite situații de conflict, precum nici nu a fost tras la răspundere contravențională sau penală.

Suplimentar, apelanții au invocat că inculpatul are la întreținere doi copii minori care își fac studiile în mun. Chișinău și întâmpină dificultăți în a se deplasa de sine stătător de la domiciliul aflat în com. Stăuceni la instituția școlară din mun. Chișinău, fiind necesar ca inculpatul cu transportul personal să-i deplaseze, totodată activitatea inculpatului ca șofer este unica sursă de existență și întreținere a familiei sale, mai mult ca atât, faptul că inculpatul este șofer îl ajută pe acesta de a duce copiii la școală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017, pronunțată integral la 18 iulie 2017, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței.

5. Pentru adoptarea soluției instanța de apel a constatat, că starea de fapt și de drept se află în concordanță deplină cu materialele cauzei și corect a fost statuată de către instanța de fond, neconstatându-se temeiuri de casare a sentinței. În plus, instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere al utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatului în baza dispozițiilor art. 264 alin.

(3) lit. a) Cod penal și anume: încălcarea regulilor de securitate a circulației de către o persoană care conducea mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare corporală gravă a integrității corporale unei persoane.

Instanța de apel a reținut că în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, recunoscând vina, nesolicitând administrarea de noi probe, a solicitat prin cerere scrisă personal examinarea cauzei penale în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, pe care le cunoaște și asupra cărora nu are obiecții.

Ca urmare, instanța de judecată prin încheierea notată în procesul verbal al ședinței de judecată din data de 04 ianuarie 2017, f.d. 116 verso, a admis cererea inculpatului, astfel încât judecarea cauzei penale s-a desfășurat în procedura simplificată de judecare a cauzei pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală în ordinea prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală.

Instanța de apel a constatat că, din conținutul cererilor de apel înaintate de avocat în numele inculpatului și de către ultimul, rezultă că legalitatea sentinței este contestată doar sub aspectul individualizării pedepsei penale.

Instanța de apel a constatat că, din conținutul cererii de apel înaintate de procuror, rezultă că legalitatea sentinței este contestată doar sub aspectul cheltuielilor judiciare.

Instanța de apel a conchis că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma prevederilor art. 95, 101 Cod de procedură penală, prin prisma admisibilității, pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, raportate la declarațiile date de inculpat în cadrul ședinței de judecată și probele administrate, a stabilit corect situația de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului, încadrarea juridică corectă și anume în baza art. 264 alin. 3 lit. a) Cod Penal.

De asemenea, instanța de apel a remarcat că, starea de fapt reținută și de drept apreciată concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate în cauză, relevate și analizate în cuprinsul sentinței, verificate în apel.

Pe această linie instanța de apel a concluzionat că nu există temeii pentru a da o nouă apreciere probelor, instanța de apel fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare.

Instanța de apel a considerat că constatările primei instanțe sunt motivate și argumentate din punct de vedere al temeiniciei și legalității, sub aspectul că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate este dovedită în cadrul procesului penal, astfel fapta acestuia, reținută prin sentință, întrunește elementele infracțiunii prevăzute la art. 264 alin. (3) lit. a) din Cod penal.

Față de lucrul judecat de primă instanță, instanța de apel a constatat motivare amplă și temeinică a sentinței cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți, în raport cu faptele reținute în sarcina inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, examinând aspectele de fapt și de drept ale cauzei, conform cerințelor din articolul 409 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel a apreciat că nu există temei de a interveni în sentință.

În ceea ce privește cererile de apel înaintate de avocat în numele inculpatului și de către ultimul, împotriva sentinței instanța de apel a constatat că, din conținutul acestora rezultă rezultat dezacordul atât cu pedeapsa principală, cât și cu cea complementară.

Analizând acest temei în raport cu motivele invocate în apel, instanța de apel a constatat că motivele invocate în cererile de apel nu și-au găsit confirmare, din care considerente careva temeiuri de a interveni în sentința primei instanțe nu s-au atestat.

Astfel, instanța de apel a respins ca nefondată solicitarea inculpatului și a avocatului acestuia privind reducerea termenului de suspendare condiționată a executării pedepsei și neaplicarea pedepsei complementare de privare de dreptul de a conduce mijloacele de transport, deoarece nu s-a regăsit nici un temei justificativ în acest sens.

Instanța de apel a reținut că sancțiunea art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal indică expres că comiterea infracțiunii incriminate de acest articol se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 4 ani.

În conformitate cu art. 65 alin. (1) Cod penal, privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate constă în interzicerea de a ocupa o funcție sau de a exercita o activitate de natura aceleia de care s-a folosit condamnatul la săvârșirea infracțiunii.

Astfel, instanța de apel a constatat neîntemeiate argumentele din apelurile declarate, iar motivele aduse în susținerea temeiurilor invocate nu pot fi reținute, hotărârea instanței de fond fiind legală și întemeiată, reflectând individualizarea corectă a pedepsei aplicate.

În acest context, instanța de apel a reținut că, pedeapsa penală aplicată inculpatului, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(3) lit. a) Cod Penal este una legală, proporțională cu fapta comisă și în măsură să asigure atingerea scopului pedepsei penale, iar motivele invocate de inculpat și de partea apărării în cererea de apel sunt lipsite de suport factologic și juridic.

Instanța de apel, verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului, a constatat că instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal și la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Analizând apelul procurorului prin prisma temeiului invocat în raport cu motivele expuse în apel, instanța de apel a constatat că acesta nu și-a găsit confirmarea la judecarea apelului declarat, lipsind temeiuri de implicare în soluția adoptată de prima instanță.

Instanța de apel a reținut că prima instanță în mod just a stabilit că cheltuielile judiciare solicitate de către acuzatorul de stat în sumă de 84 lei care au fost necesare pentru efectuarea expertizei medico-legale în privința părții vătămate sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului

în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului, iar normele procedurale nu prevăd achitarea din contul condamnatului a cheltuielilor judiciare care constituie cheltuieli de expertiză.

Totodată, instanța de apel a menționat că, în conformitate cu art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea: 1) cauzei morții; 2) gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale; 3) stării psihice și fizice a bănuțului, învinuțului, inculpatului – în cazurile în care apar îndoieli cu privire la starea de responsabilitate sau la capacitatea lor de a-și apăra de sine stător drepturile și interesele legitime în procesul penal; 3/1) stării psihice și fizice a persoanei în privința căreia se reclamă că s-au comis acte de tortură, tratamente inumane sau degradante; 4) vârstei bănuțului, învinuțului, inculpatului sau părții vătămăte – în cazurile în care această circumstanță are importanță pentru cauza penală, iar documentele ce confirmă vârsta lipsesc sau prezintă dubiu; 5) stării psihice sau fizice a părții vătămăte, martorului dacă apar îndoieli în privința capacității lor de a percepe just împrejurările ce au importanță pentru cauza penală și de a face declarații despre ele, dacă aceste declarații ulterior vor fi puse, în mod exclusiv sau în principal, în baza hotărârii în cauza dată; 6) altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză, iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Prin urmare, în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei în mod obligatoriu, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale, vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat prin prisma prevederilor art. 158 Cod de procedură penală.

În această ordine de idei, instanța de apel a ajuns la concluzia că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, prin numirea efectuării expertizelor judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statului.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în procuratura de circumscripție Chișinău Călugăreanu V. la data de 10 august 2017, care prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sub aspectul că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, solicită casarea acesteia în partea ce ține de neîncasarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului, invocând prevederile art. 227 alin. (1) și 229 alin. (1) Cod de procedură penală, recurentul a menționat că condamnatul este obligat să suporte cheltuielile de judecată în baza culpei sale infracționale, deoarece fără săvârșirea infracțiunii, astfel de cheltuieli nu s-ar fi realizat.

Astfel, recurentul consideră că condamnatul urmează să plătească toate cheltuielile de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare, chiar și plata unei expertize dispuse din oficiu sau la cererea părții civile.

6.1. Decizia instanței de apel este atacată de avocatul Șontea Daniel în numele inculpatului la data de 14 august 2017, care prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care în privința inculpatului să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 1 an, fără a fi aplicată pedeapsa complementară.

În motivarea recursului recurentul a menționat că potrivit art. 78 Cod penal, în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa complementară, prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, poate fi înlăturată.

Astfel recurentul specifică, că în privința inculpatului nu au fost constatate careva circumstanțe agravante, iar drept circumstanțe atenuante au fost reținute de prima instanță faptul că inculpatul a recunoscut vinovăția, căința sinceră, a reparat prejudiciul cauzat, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, se caracterizează pozitiv la locul de trai, nu face abuz de alcool și nu admite situații de conflict, precum nici nu a fost tras la răspundere penală sau contravențională.

În concluzie recurentul consideră că Macovei Vladislav se poate corecta fără executarea pedepsei complementare și prin urmare scopul pedepsei poate fi atins fără executarea efectivă a acesteia.

6.2. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recurs ordinar de către inculpat la data de 29.11.2017, care fără a invoca vreun temei prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea acestora în privința aplicării pedepsei complementare, din motiv că are doi copii minori care trebuie duși cu transportul la școală.

7. Referitor la recursul ordinar declarat de procuror la 10 august 2017.

Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat, or în vederea acestei statuări se expun următoarele considerente de fapt și de drept.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală Colegiul penal, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul recursului declarat de către procuror, autorul invocă de drept temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și anume că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Din textul recursului, Colegiul atestă, că autorul în esență critică decizia instanței de apel adoptată în latura civilă a acesteia, prin care nu a fost încasat din contul inculpatului, cheltuielile judiciare în sumă de 84 lei.

Așadar, în privința acestor alegații, verificând materialele dosarului în raport cu argumentele din cererea de recurs, Colegiul penal conchide că argumentele recurentului sunt vădit neîntemeiate și explică următoarele.

Recurentul solicită în baza art. 227 Cod de procedură penală, încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea expertizei medico-legale în mărime de 84 lei, motivând că legea nu obligă statul să suporte cheltuielile judiciare, ci doar să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces.

În această ordine de idei, Colegiul penal menționează că argumentele invocate de către recurent în susținerea solicitării înaintate sunt neîntemeiate, deoarece art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în alineatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză (art. 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală).

Tot aici, Colegiul penal consideră necesar de a face trimitere la prevederile alin. (2) art. 143 Cod de procedură penală, care stipulează că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat. Drept urmare celor invocate, se indică că în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat.

Astfel, se reține că expertiza medico-legală a fost ordonată de către organul de urmărire penală în vederea constatării gradului vătămărilor cauzate părții vătămate în urma săvârșirii infracțiunii de către inculpatul Macovei V., fiind acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, care sunt puse în sarcina părții acuzării. În sensul dat, Colegiul penal constată faptul că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin numirea efectuării expertizelor judiciare, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul statutului.

Așadar, în virtutea considerentelor expuse supra, Colegiul penal nu identifică prezența erorii judiciare, care ar putea servi drept temei de casare a deciziei recurate, Colegiul penal consideră ca fiind neîntemeiate criticile formulate de către acuzatorul de stat în cererea de recurs ordinar supusă examinării, respectiv se decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7.1. Referitor la recursul ordinar declarat de avocat la 14 august 2017.

Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Colegiul penal va respinge ca fiind neîntemeiată solicitarea recurentului privind stabilirea față de inculpat a unei pedepse cu excluderea aplicării pedepsei complementare.

Astfel, Colegiul penal reține că, sancțiunea art. 264 alin. (3) Cod penal, prevede doar o singură pedeapsă principală - închisoare de la 3 la 7 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 4 ani.

Așadar, lui Macovei V. în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa închisorii pe un termen de la 3 ani, cu aplicarea pedepsei complementare obligatorie - privare de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 1 an, iar în temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 2 an.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, în speță aplicarea pedepsei complementare „privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport”, este obligatorie și, în consecință, nu se pretează rigorilor legale cerința recurentului privind aplicarea față de inculpat a unei pedepse cu excluderea pedepsei complementare.

Totodată în speță nu sunt aplicabile nici prevederile art. 78 alin. (2) Cod penal, or, circumstanțele atenuante stabilite nu sunt în măsură să determine înlăturarea aplicării pedepsei complementare, iar sancțiunea normei stabilește obligativitatea aplicării pedepsei complementare.

În ceea ce privește aplicabilitatea în speță a prevederilor art. 79 Cod penal, Colegiul penal conchide că, circumstanțele la care face trimitere recurentul nu pot fi reținute ca fiind excepționale.

Colegiul penal consideră relevant de a specifica că, argumentele invocate de recurent în cererea sa de recurs au constituit obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel, deoarece după conținutul lor sunt similare celor consemnate în cererea de apel, respectiv asupra acestora instanța de apel s-a expus argumentat în hotărârea pronunțată, așa cum este indicat și în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs o consideră legală și argumentată, însușind argumentele ei, reiterarea cărora nu mai este necesară.

În contextul celor expuse, Colegiul penal consideră că temeiurile pentru recurs, invocate de recurent, nu și-au găsit confirmare, decizia instanței de apel fiind amplu motivată în părțile supuse criticii. Totodată, instanța de recurs nu atestă erori de drept care ar impune necesitatea casării hotărârii judecătorești atacate, motiv din care conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat, deoarece este vădit neîntemeiat.

7.2. Referitor la recursul ordinar declarat de inculpat la 29 noiembrie 2017.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor dosarului, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 27 iunie 2017 în prezența inculpatului, fapt confirmat prin procesul-

verbal al ședinței de judecată (f.d. 146-149), fiind înștiințați despre pronunțarea integrală a deciziei la 18 iulie 2017.

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate la 18 iulie 2017 a început să curgă din data de 19 iulie 2017 și expira la 18 august 2017, iar inculpatul, a declarat recurs ordinar la data de 29 noiembrie 2017.

Prin urmare, Colegiul penal constată că, recursul în cauză a fost declarat peste termenul prevăzute de art. 422 Cod de procedură penală, deși inculpatul a avut reala posibilitate de a declara recurs în termenul stabilit de lege.

Termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Astfel, Colegiul penal nu se va expune asupra argumentelor recurentului, enunțate în pct. 6.2. din prezenta decizie, odată ce recursul este declarat peste termenul stabilit de art. 422 Cod de procedură penală.

Raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 422, 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, rezultă că recursul declarat de inculpat este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017, în cauza penală în privința lui *Macovei Vladislav XXXXX*, deoarece cele declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Călugăreanu Vitalie și de avocatul Șontea Daniel în numele inculpatului sunt vădit neîntemeiate, iar cel declarat de inculpat este depus peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 ianuarie 2018.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Anatolie Țurcan